

9-7-2019

Tussenrapportage fraudefenomenen en opties jaarplan 2020

Notitie

CONCEPT

Tussenrapportage fraudefenomenen en opties jaarplan 2020

Geadresseerden

--	--	--	--

(UHB t.b.v. Jaarplan)

-Kernteam fraudecoördinator en vaktechniek

-FPO en FDO

Auteur

i.s.m. kernteam en CD-vaktechniek

Doel memo

Dit memo laat de vorderingen zien op de (verdieping van de) fraudefenomenenrapportage. Daarbij geven we opties voor de wijze van aanpak in de tweede helft van 2019 en 2020 en opties voor opname in het jaarplan 2020 (algemene fraudeparagraaf).

Vanuit de uitwerking van de opdracht van het DT van 11 april jl. en daarmee de verdiepingsslag op de fraudefenomenen rapportage zien we een aantal scenario's die we willen voorleggen aan de opdrachtgever(s). Dat doen we omdat er op korte termijn keuzes gemaakt moeten worden voor mogelijke inzet en het opnemen van deelplannen in het jaarplan Belastingdienst 2020. Daarnaast zouden wij willen starten met een aantal onderwerpen in het derde traject van 2019. Dit terwijl de voortgangsrapportage van de fraudefenomenen "under construction" is. Er is tijdens het traject en de daarbij gehouden expertsessies veel geoogst dat niet alleen belang is voor dit jaar maar ook voor de keuzes in de toekomst. Wij verwachten de definitieve rapportage over de verdieping van de fraudefenomenen eind augustus af te hebben.

Inleiding

Het DT heeft opdracht gegeven om een verdieping te maken op de fraudefenomenen. Om deze verdiepingsslag te maken is een kernteam gevormd uit een deel van de betrokken dienstonderdelen en zijn de verschillende directies bevraagd. Vervolgens zijn er zes expertsessies (vier dagen) georganiseerd met deskundigen vanuit de gehele Belastingdienst, in wisselende groepen, waarbij nader ingezoomd is op veel specifieke fraudefenomenen. Een aantal fraudefenomenen die al (veel) aandacht krijgen zijn niet behandeld.

Tegelijkertijd loopt het traject (CD UHB heeft hierin de regie) van de jaarplancycclus waarbij gekeken wordt naar de fraudefenomenen, de output en de vertaling daarvan naar het jaarplan. In het jaarplan 2020 zal fraude per directie (doelgroep) worden uitgediept. Ook wil CD UHB een concern-brede paragraaf over fraude. Op dit laatste punt zal, naar onze mening, in ieder geval aangesloten moeten worden op het jaarplan 2019 en de versterkingsgelden die ter beschikking komen voor 2020, op verhoudend vermogen en ondermijning.

Verwachtingenmanagement: risicosignalen en fraude

Het woord fraude wordt vaak ten onrechte gebruikt. Veelal is er sprake van een risico. Op veel gebieden zijn er aanwijzingen voor mogelijke fouten. Aanwijzingen wil nog niet zeggen dat het fout is en bij fraude moet opzet bewezen worden. Er zijn veel risicosignalen en de aanwezige gespecialiseerde capaciteit wordt vooral ingezet op de bekende "fraude-fenomenen" en EOS. Bij het proces van het uitdiepen van de fraudefenomenen komt steeds meer naar voren dat we nog weinig zicht hebben op de minder bekende risico's en op de aard en omvang van de fraude. Beschikbare cijfers over de bestaande fraudegevallen (boetes en fraudemeldingen) geven geen goede indicatie over de aard en omvang van de gehele fraude omdat bepaalde deelgebieden niet of slechts gedeeltelijk zijn onderzocht. Bij de start hebben we bij deze onderwerpen wel het sterke vermoeden dat er ook fraude speelt maar hebben niet het benodigde inzicht over de aard en omvang.

De algemene conclusie is dan ook dat we op een aantal onderwerpen pilotonderzoeken zouden willen entameren om te bepalen of en hoe de gesignaleerde risico's het best kunnen oppakken (eerste stappen van handhavingsregie) en om meer beeld te krijgen over aard, ernst en omvang.

Rapportage fraudefenomenen tijdpad

Directie Vaktechniek en [] werken samen een kwalitatief goede en onderbouwde rapportage over de 25 fraudefenomenen. Het onderzoek raakt meer dan alleen fraude. Het blijkt dat het bredere toezichtspallet in beeld komt. De deelrapportages, zoals intern aangeleverd door de verschillende kerngroepen, moeten nog een kwaliteitsslag krijgen en op één lijn gebracht worden. Het oorspronkelijke tijdpad blijkt door de beschikbare capaciteit en vakantieperiode te ambitieus. Toch lijken de belangrijkste conclusies al duidelijk. Over de andere fenomenen zijn ook belangrijke bevindingen te melden. Aangezien dit een eerste keer is dat dit op deze wijze gebeurt, kunnen we het voortschrijdend inzicht gebruiken voor het opzetten van het jaarplan 2021 en het updaten van de fraudefenomenen rapportage. We willen de definitieve rapportage over de 25 fraudefenomenen afgerond hebben voor 31 augustus.

Urgente onderwerpen uit expertsessies

Op een aantal deelgebieden zien we dat op basis van:

- politieke en bestuurlijke aandacht uit het verleden,
- externe signalen uit media,
- vakliteratuur,
- strafrechtuitspraken en
- interne signalen (o.a. query's met 'red flags' onderzoeksresultaten, modus operandi etc)

dat extra aandacht gewenst, of zelfs misschien wel, noodzakelijk is. Ook door de omvang vragen sommige gesignaleerde risicofenomenen om aandacht en een beter zicht te krijgen op aard en omvang. Deze onderwerpen zijn in de basis vaak geen nieuwe onderwerpen maar, door onder meer digitalisering en internationalisering, zijn er nieuwe verschijningsvormen en/of is de omvang toegenomen. Anderzijds hebben wij intern door internationale gegevensuitwisseling (bijvoorbeeld Common Reporting Standards) en de intelligence-mogelijkheden met onze data meer mogelijkheden om de risico's beter in kaart te brengen (verbeterde risicoanalyse). Wel vereist dit nader onderzoek voor valideren en evaluatie.

Deze onderwerpen zien op de juiste en volledige registratie van belastingplichtigen, de volledigheid van de inkomsten en het betalen van de verschuldigde belasting. Er zijn vele fiscale dwarsverbanden maar ook dwarsverbanden met de aanpak van georganiseerde criminaliteit. De onderwerpen zijn in onze ogen haalbaar, schaalbaar en raken in vrijwel alle gevallen meerdere uitvoeringsdirecties.

De belangrijkste en redelijk eenvoudig op te pakken onderwerpen (voorwerk gedaan) zijn in onze ogen:

- 1- Onbekende Nederlandse Belastingplichtigen (met o.a. VOW),
- 2- Onverklaarbaar inkomen (met o.a. windhappers),
- 3- Risicovolle bedrijfsbeëindigingen (met o.a. Turbo's),

Daarnaast vragen de volgende onderwerpen extra aandacht

- 4- Valse stukken,
- 5- Facilitators, samenspanning en valse stukken bij diverse Belastingdienst/overheidsuitbetalingen en
- 6- Fiscale belangrijke onderwerpen die ook ondermijning raken (die voor een deel al onderhanden zijn, waaronder windhapper, veelplegers, PGB, taalscholen, taxi, etc).

Een korte toelichting op deze onderwerpen:

1- ONB (Onbekende Nederlandse Belastingplichtigen)

Categorie: juiste en volledige registratie belastingplichtigen

Een deel van de Nederlandse belastingplichtigen probeert buiten beeld te blijven (volledigheid belastingplichtigen, compliance factor 1). Dat kan door het uitschrijven bij de gemeenten (natuurlijke personen) en Kamer van Koophandel (rechtspersonen), door direct in te schrijven in het buitenland of door de activiteiten zo te beschrijven dat men ten onrechte niet belastingplichtig is.

We hebben gezien dat er in vele strafrechtzaken misbruik wordt gemaakt van stichtingen en verenigingen, criminelen zich uitschrijven, zeer vermogende particulieren die ten onrechte een woonplaats in het buitenland opgeven etc. Kortom, om buiten het zicht van de Belastingdienst te blijven.

Binnen de Belastingdienst kennen we diverse onderdelen die bezig zijn met deze problematiek zoals CAP, DF&A, MKB, GO in diverse projecten zoals VOW, Stichtingen en verenigingen, LAA, E-Commerce (vooral indirecte belastingen), woonplaatsonderzoeken (CCB), ondermijningsonderzoeken naar

verdwenen criminelen. Door diverse redenen (prioriteit, capaciteit, competenties e.d.) krijgen veel subjecten echter geen of te weinig aandacht waarbij mogelijk bewust gefraudeerd wordt binnen de hiervoor genoemde onderwerpen.

2-Onverklaarbaar inkomen

Categorie volledigheid inkomsten (onverklaarbaar vermogen en windhappers)

De aanschaf van vermogensobjecten of consumptieve uitgaven moet verklaard kunnen worden uit (bekende) inkomsten en vermogensmutaties. In het verleden zijn beloftes gedaan aan de Tweede Kamer over de aanpak van windhappers. Vaak worden windhappers geassocieerd met mensen zonder inkomen. Deze aanpak van onverklaarbaar vermogen ziet ook op (grote?) inkomens en vermogens die, ondanks de bekende inkomsten, de uitgaven niet verklaren. Dit raakt diverse uitvoeringsdirecties zoals P, GO, MKB. In feite zijn een deel van de huidige projecten binnen verhuuld vermogen ook verschijningsvormen die sterke raakvlakken hebben met dit onderwerp. Subjecten hebben onbekende rekeningen en hebben ondernemingen/rechtspersonen via constructies die niet verklaarbaar zijn uit de aangiften. Op voorhand is veelal niet bekend wat de bron is. Dat kan zwarte omzet zijn, criminele ontvangsten uit de handel in synthetische drugs (witwassen) etc. Hier liggen mogelijkheden in synergie tussen bijv het project verhuuld vermogen, AMLC witwassen, de MKB Fraude-EOSTeams, maar ook met CAP/klantbeheer. Binnen DF&A wordt momenteel al gekeken naar toepassingsmogelijkheden.

Ook voor inkomensafhankelijke overheidsuitkeringen voor toeslagen en andere uitkeringen is de Basisregistratie Inkomsten (BRI) een belangrijke basis voor de hoogte van de uit te betalen bedragen.

3-Turboliquidatie's

Categorie risicovolle bedrijfsbeëindigingen en invordering

Er zijn signalen dat turboliquidaties (hierna: turbo's) misbruikt worden voor bijvoorbeeld het ontlopen van de fiscale claim op stamrechten en/of pensioenen, het niet betalen van loonbelasting (uitzendbranche), het verzwijgen van omzet en leeghalen en/of doorstarten van ondernemingen (bijvoorbeeld binnen de taxibranche), het misbruik maken van overheidsuitbetalingen, ontlopen van fiscale vorderingen. Voorbeeld hiervan is dat we bij deze turbo's in de fase van faillissement uitbetalingen zien doen, die theoretisch niet kunnen. Een ander risicosignaal is dat veelplegers op faillissementsgebied actief zijn met turbo's. Tot slot zien we in een enkele strafrechtelijke zaak dat criminelen deze werkwijze gebruiken. Dit alles vraagt om nader onderzoek langs de lijnen van handhavingsregie. Tot nu toe is dit niet gebeurd.

4- Valse stukken

Categorie juistheid kosten, belastingdienst- en overheidsbetalingen, ondermijning etc

Een fenomeen (eigenlijk een verschijningsvorm/middel om mee te frauderen) dat we regelmatig zien bij het verkrijgen van overheidsbetalingen (bijvoorbeeld OB, PGB, Toeslagen), aftrekposten (IH/VT) en fictieve kosten bij ondernemingen (privé kosten op de zaak). Maar ook om leningen te fingeren, omzet kunstmatig te verhogen e.d.

Het produceren van valse stukken wordt steeds gemakkelijker en de kwaliteit wordt steeds beter. Dat betekent dat zonder derdenonderzoeken vaak niet vastgesteld kan worden dat er gefraudeerd wordt. Dit wordt nog complexer als de verstrekker en ontvanger van de valse stukken geen tegengesteld belang hebben (samenspanning en vaak facilitators).

5- Facilitators, samenspanning en valse stukken bij diverse Belastingdienst/overheidsuitbetalingen

Categorie: Belastingdienst en –overheidsbetalingen

De werkwijze waarop we nu naar risico's kijken bij IH/VT en Toeslagen is breder toepasbaar op andere vormen van (overheids-) uitbetalingen en zal ook in onderlinge samenhang signalen opleveren. Deze werkwijze, waarbij op basis van signalen (tips, benchmarking, ervaringen uit het verleden etc), risicogerichte toezichtonderzoeken, de feiten en omstandigheden worden getoetst, is ook op andere overheidsuitkeringen en subsidies bruikbaar. We weten uit toezicht- en strafrechtelijke onderzoeken dat hierbij ook misbruik wordt gemaakt van kwetsbare groepen mensen. Een deel van deze overheidsbetalingen zijn niet primair fiscaal (bijvoorbeeld PGB) maar omdat ten onrechte de inkomens niet opgegeven worden ontstaan fiscale belangen. Maar ook hier zijn mogelijk dwarsverbanden. Daar waar er bijvoorbeeld ten onrechte werkloosheidsuitkeringen worden aangevraagd, is het goed om ook te kijken of andere regelingen niet misbruikt worden (signaalwerking voor fiscale nalevingstekorten). Valse stukken, samenspanning en facilitators spelen in deze problematiek een belangrijke rol. Momenteel wordt

er al gewerkt aan deze problematiek.

6- Fiscale belangrijke onderwerpen die ook ondermijning raken (waaronder windhapper, veelplegers, PGB, taalscholen, taxi, etc)

Categorie ondermijning (georganiseerde criminaliteit)

Een groot deel van de ondermijningsproblematiek komt uit de (gevolgen van de) productie en handel in drugs (drie hoofdgroepen: hennep, synthetische druk en cocaïne). De eerst twee worden hier geproduceerd. Voor wat betreft cocaïne spelen de Nederlanders een belangrijke logistieke rol (ook in België) in de keten. De geldbeweging is niet of nauwelijks in beeld. Onze financiële/fiscale expertise wordt vooral gevraagd op regionale/plaatselijke casuïstiek en in thema's (handhavingsknelpunten). De problematiek zelf is landelijk en internationaal.

Focus en interne regie op de fiscaliteit op enkele onderwerpen uit RIEC/LIECverband lijkt wenselijk. Ook zijn er enkele fiscale thema's/fenomenen die ook de criminaliteit raken die opgepakt en ingebracht kunnen worden vanuit de Belastingdienst in RIEC/LIEC (bijvoorbeeld onverklaarbaar inkomen en VOW-ers). Daarnaast blijven we meewerken aan ingebrachte casusposities.

Als we ondermijning breder opvatten vallen bijvoorbeeld fraude bij PGB's, taalscholen, veelplegers, turboliquidaties en bepaalde branches zoals taxi, prostitutie ook binnen dit onderwerp. Ook hier is een meer landelijke regie binnen de Belastingdienst mogelijk. Deze onderwerpen raken vrijwel altijd de fiscaliteit.

Overige fraudefenomenen en keuzeproces

Er zijn 25 fraudefenomenen geselecteerd voor een verdieping. De keuze van de bovenstaande 6 is tot stand gekomen na de gehouden expertsessies en in overleg met het kernteam.

Een belangrijke notie is dat een aantal fenomenen momenteel opgepakt wordt zoals verhuuld vermogen, ondermijning, IH/VT, toeslagen, omzetbelasting, dividendbelasting, accijnzen, corruptie en ondermijning. Deze zijn niet opgenomen in de bovenstaande zes al raken de thema's elkaar wel. Verder is er in lopende projecten aandacht voor E-Commerce. We hebben niet dwars door het werk van deze projectgroepen heen willen lopen. Toch zijn er binnen deze onderwerpen/fenomenen ook witte vlekken. In de uitgebreide rapportage zullen we nader aandacht besteden aan deze en de overige onderwerpen.

Randvoorwaarden: data, dedicated teams met projectmatige aanpak en evaluatie

In alle expertsessies komt naar voren dat data, informatie en query's de belangrijkste randvoorwaarden zijn voor een succesvolle aanpak. Men zou graag verder willen investeren op het verkrijgen van geschikte(re) data. Data zijn het startpunt, vervolgens zullen er (handmatig) analyses moeten plaatsvinden om tot een goede selectie van nader te onderzoeken posten te komen. De pilots zullen vanwege het belang uitgevoerd moeten worden door dedicated teams inclusief competente projectleider om deze risicoanalyse (intelligence) te valideren en te verbeteren. In deze pilots moet vanwege de onzekerheden ruimte zijn om te experimenteren. Ook moet er oog zijn voor een meer op de voorkant gerichte aanpak (preventie, dienstverlening etc). Dit alles om tot een verantwoord(er) oordeel te geven over de aard en omvang van de problematiek en een evt. verdere opschaling. Tot slot moet er een goede en onafhankelijke evaluatie gehouden worden.

Scenario's voor het oppakken van deelonderwerpen

Er zijn meerdere scenario's voor het oppakken van de bovenstaande problematiek. Onderwerpen kunnen direct grootschalig of minder grootschalig opgepakt worden.

Het heeft in onze ogen de voorkeur te starten met een of meerdere pilots in het najaar 2019 en doorlopend in 2020. Daarbij is het mogelijk om een aantal van de onderwerpen op te pakken binnen de thematiek van verhuuld vermogen, ondermijning en systeemfraude (evt. combineren).

Daarbij is het voorstel om te starten met een pilot binnen de eerste drie deelonderwerpen bijvoorbeeld een bepaalde groep binnen VOW, onverklaarbaar inkomen bij bepaalde windhappers (incl. aanschaf vastgoed in NL of in buitenland) en turbo's. Vanuit de pilot aanpak en evaluatie daarvan is opschalen mogelijk.

Scenario's voor rapportage in het jaarplan 2020

Een nadere invulling met update van de gelden die bestemd zijn voor de aanpak van verhuuld vermogen (intensivering 2019 en verder; 2020 5 miljoen) en ondermijning (intensiveringsgelden 2019) lijkt gewenst.

Daarnaast hebben we regelmatig gesproken over de aanpak van systeemfraude, dus lijkt opname in het jaarplan 2020 hiervan gewenst.

De vraag is of en hoe we de zes onderwerpen willen opnemen in een jaarplan 2020 als we deze, of een deel daarvan, gaan opstarten. Op hoofdlijnen hebben we drie mogelijkheden als we uitgaan van pilots:

1-Niet opnemen in het jaarplan;

2-Opnemen in het jaarplan binnen bestaande onderwerpen;

3-Afzonderlijk opnemen in het jaarplan.

Er liggen verbanden of er kunnen verbanden gelegd worden tussen de drie onderwerpen uit 2019 (en eerdere jaren) en de zes bovenstaande onderwerpen. En er zijn meerdere scenario's voor het opnemen van de gemaakte keuzes in de uitvoering in het jaarplan. Allereerst kan het wenselijk zijn om niets op te nemen omdat we nog te weinig weten van deze onderwerpen en het opnemen tot nadere vragen aanleiding geeft die we nu nog niet kunnen beantwoorden. Een tweede variant is om binnen de bestaande thema's (verhuld vermogen, ondermijning en systeemfraude) de zes bovenstaande en toegelichte onderwerpen of een deel daarvan te benoemen. Een derde variant is ze afzonderlijk te benoemen en daarop te gaan acteren (of een deel er van) zonder verbanden te leggen met de bestaande thema's.

In 2019 werd witwassen opgenomen. Dit lijkt ons een onderdeel dat past binnen het FIOD jaarplan 2020.

Voorkeursscenario

Vanuit UHB is, na toelichting over de stand van zaken, de wens geuit om binnen de bestaande jaarplan-onderwerpen (verhuld vermogen, ondermijning en systeemfraude) aandacht te besteden aan (enkele van) de zes deelonderwerpen en daarover expliciet te rapporteren in het jaarplan 2020. Op deze wijze geven we invulling aan de intensiveringsgelden, laten we, *en ambitie zien en houden we de ruimte om de omvang van de pilots zelf te bepalen en zitten we in een logische lijn met vorig jaar.*

Bij MKB wordt momenteel via het management gekeken naar de mogelijkheden en wenselijkheden om (een) pilot te starten (Turbo's). PDB wil dit jaar op kleine schaal, in samenwerking met MKB, pilot starten voor onverklaarbaar inkomen.

Wat ons betreft zijn meerdere scenario's mogelijk maar zouden we graag op kleine schaal beginnen en dus starten met pilots. Opschaling kan na onderzoeken en evaluaties. Dedicated aandacht, goede allocatie binnen de organisatie met een sterke procesmatige en inhoudelijke projectleider, is belangrijk. Na de pilot kan ook vastgesteld worden of er verdere actie nodig is.

Het voordeel van deze kleinschalige aanpak is dat deze gefaseerd en relatief snel kan worden opgepakt. Daarbij is er op de diverse onderwerpen voorwerk verricht.

Nadere informatie, feedback en keuzes

Nadere informatie is aanwezig en kan verstrekt worden. Graag jullie feedback en input voor het verdere traject.

Bijlage

CONCEPT TEKST FRAUDEPARAGRAAF

Bij een aantal onderwerpen zijn GO, MKB en FIOD in de lead. De tekstvoorstellen zijn gedaan ahv de bekende status. Deze tekstvoorstellen moeten aansluiten op afzonderlijke fraudeparagrafen van directies die wij (nog) niet hebben ingezien.

Onderstaande formulering is afhankelijk van een aantal belangrijke keuzes over inzet en daarbij is onderlinge afstemming vereist

Uitvoering en toezicht richten zich op het in beeld brengen van belastingplichtigen en op de tijdigheid, juistheid en volledigheid van aangiften en betalingen. De strategie van de Belastingdienst is te bevorderen dat belastingplichtigen uit zichzelf de fiscale regels naleven. Preventieve en proactieve instrumenten werken niet altijd of nog niet altijd. Daarom vinden op aangiften en aanvragen risico-selecties plaats om fouten ook in dat stadium te signaleren en recht te (laten) zetten. Een deel van de fouten wordt bewust gemaakt en een deel van de belastingplichtigen onttrekt zich bewust aan het zicht van de Belastingdienst. In die gevallen is sprake van fiscale fraude en dwingt de Belastingdienst naleving af. Het vinden van onbekende belastingplichtigen en het ontdekken van niet aangegeven inkomens en vermogens is erg arbeidsintensief omdat het gepaard gaat met misleiding, het opzetvereiste juridisch bewezen moet worden en de fraudeur zich in toenemende mate laat bijstaan door adviseurs die alle juridische middelen weten in te zetten. Voor de Belastingdienst betekent dit dat ook op het gebied van fraude bewust gekozen moet worden waar hij opsporing in wil zetten en sancties toe wil passen. Ook hier geldt dat voorkomen beter is dan genezen.

De Belastingdienst richt zich primair op de fiscale problematiek en ondersteunt de aanpak, in samenwerking met anderen, van financiële onderwerpen die niet alleen de fiscaliteit raken maar ook een overheidsbrede component hebben zoals bijvoorbeeld de aanpak van ondermijning.

Het jaarplan 2019 benoemde drie belangrijke fraudethema's, vermogen in het buitenland, ondermijnende criminaliteit en witwassen. Thema's die sindsdien niet aan belang hebben ingeboet. Integendeel in 2019 zijn opnieuw intensiveringsgelden toegekend op deze thema's.

Verhuld vermogen

**Input GO projectgroep verhuld vermogen*

Voor het thema vermogen in het buitenland is met ingang van 2020 een jaarlijks bedrag van € 5 miljoen ter beschikking gesteld. Deze extra middelen worden gebruikt om in de aanpak meer het accent te leggen op verzwegen inkomsten die uit ontdekt vermogen kunnen blijken en op het in de toekomst voorkomen dat inkomens en vermogens aan het zicht van de Belastingdienst worden onttrokken.

De ter beschikking gestelde gelden voor 2019 zijn gebruikt om nieuwe teams bij de FIOD en de Belastingdienst te bemensen.

De groeiende internationale gegevensuitwisseling (CRS) wordt gebruikt om onverminderde aandacht te besteden aan het opsporen van inkomens en vermogens die in het buitenland worden ondergebracht om ze aan het zicht van de Belastingdienst te onttrekken.

De naam van het programma "Vermogen in het buitenland" is veranderd in "Verhuld vermogen" om de uitbreiding en intensivering van de aanpak tot uitdrukking te laten komen.

**Uit de studie naar de 25 fraudefenomenen komen een aantal fenomenen naar voren die extra aandacht zouden moeten krijgen. De kennis over de aard en omvang van de problematiek over die fenomenen schiet tekort waardoor er voorgesteld wordt om eerst pilots op te starten om een beter beeld te krijgen. Ahv die pilots en de evaluaties kunnen we een beter onderbouwde aanpak genereren voor 2020 en later.*

Hieronder staan drie mogelijke thema's/pilots uitgewerkt. Optioneel op te nemen in de tekst voor jaarplan 2020. De uitvoering kan reeds starten in 2019.

In 2020 zal er extra aandacht zijn voor de volgende onderwerpen

-Juiste en volledige registratie belastingplichtigen: onbekende belastingplichtigen.

Belastingplichtigen die buiten het beeld van de Belastingdienst willen komen of blijven terwijl de vestigings- en woonplaats in Nederland is. Vaak is er geen sprake van opzet of fiscale belangen. Daar waar er wel sprake is van opzet zal er opgetreden moeten worden. Denk bij deze problematiek aan ingezetenen die in de Basis Registratie Personen (BRP) bekend staan als VOW maar wel degelijk in Nederland wonen, personen die gebruik maken van hun vele adressen om op geen daarvan te wonen of op het fiscaal vriendelijkste adres. Verenigingen, stichtingen en andere rechtspersonen verdienen hierbij extra aandacht omdat deze rechtsvormen regelmatig worden gebruikt voor frauduleuze handelingen.

-Volledigheid ontvangsten: onverklaarbare inkomens.

Het thema onverklaarbare inkomens ziet op een veelheid van activiteiten waaronder het vinden van personen met onvoldoende bekende inkomsten om van te leven of om hun uitgaven te bekostigen, waaronder de windhappers. Daar waar belastingplichtigen meer uitgeven in binnen- en buitenland dan op grond van de fiscaal aangegeven inkomsten en vermogens mogelijk is, gaan we de bron van deze inkomsten onderzoeken. De Belastingdienst gaat in 2020 aan de hand van onderzoeken op specifieke uitgaven extra aandacht geven aan deze inkomsten. Ook dit thema raakt ondermijnende criminaliteit als de inkomsten bijvoorbeeld zijn verkregen uit de productie en/of handel in drugs.

-Risicovolle bedrijfsbeëindigingen: turboliquidaties.

Een aantal belastingplichtigen onttrekt zich aan de fiscale betalingsverplichtingen. De Belastingdienst wil zich richten op een aantal van de risicovolle verschijningsvormen zoals het misbruik van turboliquidaties. Er zijn aanwijzingen dat als gevolg van zogenaamde turbo-liquidaties aanzienlijke belastingschulden ten onrechte onbetaald blijven of dat fiscale claims niet meer kunnen worden geëffectueerd. In 2020 zal een aanpak gestart worden waarmee onderzocht wordt wat de omvang daarvan is en hoe deze werkwijze kan worden gestopt.

Ondermijnende criminaliteit.

**Input MKB EOS*

**Focus 2020; vraagpunten*

-meer focus op een aantal extern/door partners aangedragen onderwerpen (nu teveel en te brede projecten); internationale en landelijke onderwerpen? ;

-focus op fiscale onderwerpen die zowel fiscaal/crimineel ondermijnend (de eigen projecten) zoals niet opgeven van vermogens en vermogens (constructies waarbij eigendom in, vestigingsplaats van ondernemingen etc wordt verhuuld, verborgen rekeningen, versluierd eigendom van vastgoed in binnen- en buitenland en het bezit van andere vermogensobjecten);

-vermindering behandeling incidentele aangedragen casusposities?

Met de inzet op de bestrijding van (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit en arbeids- en sociaal gerelateerde fraude wordt bijgedragen aan de uitvoering van het kabinetsbeleid. Dit binnen de afspraken en convenantstructuren van LIEC/RIEC, LSI en IKZ. Op concernniveau en interdepartementaal worden de keuzes gemaakt over de inzet van de Belastingdienst.

Het jaar 2019 staat, ook bij de Belastingdienst, in het teken van de intensivering van de aanpak van ondermijning. Onder meer vanuit het Regeerakkoord Rutte III en de Voorjaarsnota 2019, is hiervoor extra geld uitgetrokken. Veel van de ondermijnende criminaliteit wordt veroorzaakt door de grote financiële bedragen die daarin omgaan. De grootste financiële belangen spelen zich af binnen de productie en handel van hennep en synthetische drugs en de handel in cocaïne en aanverwante producten. De internationale geldstromen worden in binnen- en buitenland zoveel mogelijk buiten het zicht gehouden van de autoriteiten, zo ook van de Belastingdienst. De financiële geldstromen in binnen- en buitenland hebben een ondermijnend effect op de samenleving die we alleen door een intensieve en integrale samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en de burgers kunnen aanpakken. In LIEC/RIEC-verband wordt de aanpak, ook in 2020, van de georganiseerde criminaliteit vormgegeven. De expertise en kennis van Belastingdienst zien op financiële geldstromen en de fiscale aspecten daarvan. De Belastingdienst beschikt over data, bevoegdheden en de financiële competenties om administratiefrechtelijke onderzoeken te doen en te begeleiden.

Witwassen

**Input FIOD en MKB EOS*

Witwassen kan gezien worden als onderdeel van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Primair is de bestrijding hiervan van de Belastingdienst een taak van het AMLC en de FIOD.

Als onderdeel van de overheid heeft ook de Belastingdienst zich verbonden vanuit zijn eigen mogelijkheden, opdracht en bevoegdheden bij te dragen aan de bestrijding. De Belastingdienst doet dat door binnen RIECverband samen te werken.

Systeemfraude

**Formulering door gevoeligheden CAF11 en Toeslagenproblematiek?*

**Willen we specifieker: bijv voor de eigen uitbetalingen; IH/VT, OB, Toeslagen, Dividendbelasting, Loonheffingen naast de overheidsuitbetalingen waar we niet primair voor verantwoordelijk zijn?*

Daar waar de Belastingdienst en de overheid uitbetalingen doen aan burgers en ondernemingen dient misbruik voorkomen en fraude aangepakt te worden. De Belastingdienst is verantwoordelijk voor de fiscale aspecten van de ontvangsten en betalingen. Ook in 2020 zal onverminderd aandacht besteed worden aan deze problematiek van het voorkomen van onterechte uitbetalingen (preventie) tot aan het starten van strafrechtelijke onderzoeken (repressie). Bij deze vormen van fraude spelen valse stukken, samenspanning en facilitators een belangrijke rol.